

ЛАТИНОМОВНА ПОЕЗІЯ

ПАВЛО РУСИН

ПОХВАЛА ПОЕЗІЇ

Вітлий дар богів — поетичне слово,
Іхнє дитя, гомінке й солодке,
Кажуть, лине ввись, дев'ятьом небесним
Сферам¹ співзвучне.

Сам Платон-мудрець² у своїх писаннях
Вчив, що й дев'ять муз³ подають свій голос
Влад із хором сфер, що в глибокім небі
Мірно кружляють.

Славить пісня ця не лише прадавні
Подвиги мужів, а й за приклад ставить
Іхнє життя і богів шанує
Словом хвалібним.

«Кожен твір співця, — вороги ясного
Феба твердять так, — небиліці суші».
В пісні ж, десь на дні, по-мистецьки скрита,
Зблискує правда.

В панцирі твердим із горіха зерня,
Хист тонкий бува і у грубій тлі.
Так і суть свою досконала пісня
Звикала ховати.

Отже, про співця недаремно кажем,
Що натхненний він божеством небесним,
Бо летить до зір, над земним поддллям
Крила простерши.

Що ж бо є тривке на зрадливім світлі?
Хутко смерть бліда кожен під стинає.
Вперто час гризкий і руйнує, й точить
Все коло себе.

Зникне ладан весь, аравійця тордість,
І рудий метал, що ним Тар⁴ яснє,
Щезнуть перли ті, що, мов сніг, біліють
В морі Червонім.

Пустка нині там, де стояла Троя,
Де колись цвіли самібрамні Фіви,
Де, було, стрімкі владарів тробинці
Неба сягали.

Хто б то чув про міщ владарів могутніх,
Хто б сьогодні знав про вождів діяння,

Хто б загадав про них, коли б віщий лірник
Іх не уславив?

Скрила б ніч глуха безгалагання Трой,
Впад би й сам Ахілл-войовник безвісно,
Гектор би зігнів у піску гарячим
Рідноо краю.

Лета⁵ вічним сном повила б Дідону⁶,
Канув би й Еней⁷, хоч яку мав славу,
В млявий той потік, — та Вергілій⁸ вчений
Вдарив у струни.

Звідки знали б ми й про братів-фіванців,⁹
Тих, які — о гріхі! — піднімали в гніві
Брат на брата меч, щоб його багрити
Братньою кров'ю¹⁰.

Хто б Ясона знав, чи про злого руно,
Ним добуте, чи про талан Медет?
Хто б Пегаса¹¹ знав, якби все у пісні
Не оживало?

Прахом все пішло б (не гадай, що муз я
Від джерел святих та печер усуну),
Всі діла мужів, хоч були й величні, —
Нині б забулись.

Слава йде гучна по широкім світлі,
З краю в край примить —
Про співця-фракийця¹².
Милгим дзвоном струн він дуби та скелі
Зрушував з місця.

Славен буде вік і співець із Смірни¹³,
З Мантуї співця¹⁴ не загинуть твори,
В них-бо — гук боїв, що вели данайці
З родом фрїгійців.

Жив і ще живе у пошані вічний
З Кордоя співець¹⁵, як і той, хто славив
Хід Лівійських битв¹⁶, буде вік звучати
Й Стація¹⁷ імення.

Досі й Флакк¹⁸ живе, що в сім'ї поетів
Перший лірник був, і каратель блуду —
Юній¹⁹ з ним, і той, хто сатиру вперше
Вигострив, — Персій²⁰.

Глянть, Назона²¹ вірш палахтить любов'ю,
Не скривав її і Катулл²² учений,
І сумний Тібулл²³, і Проперцій²⁴ гордий —
Нині між нами.

Всі співці живуть, осяйного роду
Вінпеносний хор; тих імен величних
На сувої цім не списав би, звісно,
Стигос²⁵ мій скромний.

Поки Феб ясний од просторів Сходу
Повозом примить до земель Іберів²⁶,